

Toelichting op de Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning gemeente Delft 2013

Inhoudsopgave:

Achtergrond en opbouw

Deel 1: Het compenseren van beperkingen

Hoofdstuk 1. Begripsomschrijvingen

Artikel 1. Begripsomschrijvingen

Hoofdstuk 2. Resultaatgerichte compensatie

Artikel 3. De te bereiken resultaten

Hoofdstuk 3. Hoe te komen tot de te bereiken resultaten

Artikel 4. Scheiding aanmelding en aanvraag

Artikel 5. Aanmelding van een gesprek

Artikel 6. Het gesprek

Artikel 7. Het verslag

Hoofdstuk 4. De aanvraag van een individuele voorziening

Artikel 8. De aanvraag

Hoofdstuk 5. Beoordeling van de te bereiken resultaten

Paragraaf 1. Algemene regels

17

Artikel 9. Het maken van een afweging

Paragraaf 2. De te bereiken resultaten

Artikel 10. Een schoon en leefbaar huis

Artikel 11. Wonen in een geschikte woning

Artikel 12. Beschikken over goederen voor primaire levensbehoeften

Artikel 13. Beschikken over schone draagbare en doelmatige kleding

Artikel 14. Het thuis kunnen zorgen voor kinderen die tot het gezin behoren

Artikel 15. Zich verplaatsen in en om de woning

Artikel 16. Zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel

Artikel 17. De mogelijkheid medemensen te ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aan te gaan waaronder begrepen het deelnemen aan recreatieve, maatschappelijke of religieuze activiteiten

Artikel 18. Respijtzorg

Hoofdstuk 6. Verstrekking van een individuele voorziening in natura, als
persoonsgebonden budget en als financiële tegemoetkoming.
Eigen bijdrage en eigen aandeel

Paragraaf 1. Verstrekking van individuele voorzieningen

Artikel 19. Mogelijke verstrekkingvormen

Artikel 20. Ingangsdatum

Paragraaf 2. Verstrekking in natura

Artikel 21. Inhoud beschikking

Paragraaf 3. Verstrekking als persoonsgebonden budget

Artikel 22. Overwegende bezwaren

Artikel 23. Inhoud beschikking

Paragraaf 4. Verstrekking van een financiële tegemoetkoming

Artikel 24. Inhoud beschikking

Paragraaf 5. Eigen bijdrage en eigen aandeel

Artikel 25. Eigen bijdrage en eigen aandeel

**Hoofdstuk 7. Procedurele bepalingen rond onderzoek, advies en besluitvorming,
intrekking en terugvordering**

Artikel 26. Beslistermijn

Artikel 27. Algemene voorwaarden en weigeringsgronden

Artikel 28. Advisering

Artikel 29. Wijziging situatie

Artikel 30. Intrekking en beëindiging

Artikel 31. Terugvordering

Deel 2. Maatschappelijke Opvang en Vrouwenopvang

Artikel 32. Begripsbepalingen

Artikel 33. Reikwijdte

Artikel 34. Eigen bijdrage voor opvang

Deel 3. Slotbepalingen

Artikel 35. Hardheidsclausule

Artikel 36. Besluit en Beleidsregels

Artikel 37. Indexering

Artikel 38. Evaluatie

Artikel 39. Inwerkingtreding

Artikel 40. Overgangsbepaling

Artikel 41. Citeertitel

Achtergrond en opbouw

De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) is op 1 januari 2007 van kracht geworden. De uitvoering van deze nieuwe wet is aanvankelijk wat betreft de individuele voorzieningen van prestatieveld 6 “beleidsarm” ingezet. Dat wil zeggen dat de bestaande regelgeving van de aan de Wmo voorafgaande Wet voorzieningen gehandicapten (Wvg) en de functie Huishoudelijke Verzorging (HV) uit de AWBZ zo veel mogelijk ongewijzigd in de nieuwe verordening werden opgenomen. Ook de gemeente Delft heeft destijds gekozen voor een beleidsarme invoering van de Wmo.

Inmiddels is de tijd rijp om de stap te zetten naar een beleidsrijke invulling van het lokale Wmo-beleid. Een invulling die met name ten aanzien van de individuele voorzieningen is gebaseerd op de landelijk door de VNG in samenwerking met de CG-Raad en de gezamenlijke ouderenbonden in gang gezette ontwikkeling die algemeen bekend staat als “de kanteling”. Met de kanteling is een proces in gang gezet om de Wmo te doen kantelen naar een wijze van uitvoeren die recht doet aan de bedoeling van de wetgever, met name ten aanzien van het nieuwe begrip “compensatieplicht”. In deze uitvoering speelt de kwaliteit van het onderzoek naar alle relevante feiten en omstandigheden een belangrijke rol. Zelfs zo belangrijk dat dit inmiddels een zelfstandig juridisch criterium is geworden.

De Wmo blijft in beweging. Zo is het ministeriële Besluit maatschappelijke ondersteuning gewijzigd. Met deze wijziging hebben gemeenten de opdracht gekregen om het opleggen van een eigen bijdrage binnen de Maatschappelijk Opvang en Vrouwenopvang te regelen in een verordening.

Delft heeft ervoor gekozen deze regelgeving niet als afzonderlijke verordening uit te werken maar op te nemen in de nieuwe (algemene) Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning. De nu voorliggende verordening heeft daardoor een geheel andere opbouw gekregen dan die van alle voorgaande verordeningen.

In het eerste deel van de verordening zijn de bepalingen opgenomen die specifiek betrekking hebben op het compenseren van beperkingen die mensen ervaren bij hun deelname aan het normale maatschappelijke leven. Deel twee bevat de regels waarmee de juridische basis wordt gelegd voor het opleggen van eigen bijdragen voor mensen die gebruik maken van Maatschappelijke Opvang of Vrouwenopvang. Tot slot is in het derde deel een aantal algemene bepalingen opgenomen.

Bij het opstellen van deze verordening is voor wat betreft de compensatieplicht aansluiting gezocht bij de laatst verschenen modelverordening van de VNG, waar nodig aangepast aan de Delftse beleidsuitgangspunten. Het zwaartepunt ligt in deel 1 van de verordening op de te behalen resultaten in plaats van op voorzieningen en op het zogenaamde “gesprek”, een open gesprek waarin samen met de persoon die compensatie behoeft een zo volledig mogelijke inventarisatie gemaakt wordt van zijn¹ situatie, zijn mogelijkheden en onmogelijkheden, zijn wensen en individuele specifieke kenmerken en de problemen die om een oplossing vragen. Leidend hierbij is het te bereiken resultaat. Op basis hiervan kan bekeken worden welke mogelijkheden er zijn om dit resultaat te bereiken met oplossingen die al voorhanden zijn, zoals eigen mogelijkheden, (wettelijk) voorliggende voorzieningen, algemene voorzieningen,

¹ Overal waar in deze tekst de mannelijke vorm staat kan ook de vrouwelijke vorm worden gelezen.

algemeen gebruikelijke voorzieningen of collectieve voorzieningen. Daarna wordt duidelijk op welke punten nog individuele voorzieningen nodig zijn. Na het gesprek volgt eventueel een aanvraag voor individuele voorzieningen.

Door deze wijze van werken wordt het proces om te komen tot oplossingen in twee delen gesplitst: een inventarisatiefase, gekarakteriseerd door het “gesprek” en een fase van aanvraag, beoordeling en toekenning van individuele voorzieningen.

Na de begripsomschrijvingen ligt de focus op de te bereiken resultaten. Daarin is per onderdeel van de Wmo, zoals geschetst in artikel 4 lid 1 van de wet (een huishouden voeren, zich verplaatsen in en om de woning, zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel en medemensen ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aangaan) uitgewerkt wat daarbij als resultaat bereikt moet worden. Daarna wordt ingegaan op het Gesprek en vervolgens op de procedure na dat gesprek als het komt tot een aanvraag voor een individuele voorziening.

Deel 1: Het compenseren van beperkingen

Hoofdstuk 1. Begripsomschrijvingen

Artikel 1. Begripsomschrijvingen

In deel 1 van deze verordening wordt verstaan onder:

Lid 1. Wet

Waar staat “de wet” wordt bedoeld de Wet maatschappelijke ondersteuning.

Lid 2. College

Waar staat “College” wordt bedoeld: het College van burgemeester en wethouders van de gemeente Delft.

Lid 3 Compensatieplicht

De compensatiegedachte is geïntroduceerd door de Nationale Gezondheidsraad. Het advies was niet de ziekte of handicap als uitgangspunt te nemen maar de beperkingen die daaruit voortvloeien. Dit is in artikel 4 WMO de compensatieplicht geworden, waarin als einddoelen zijn geformuleerd de maatschappelijke participatie en het zelfstandig functioneren. Deze einddoelen worden ingevuld op de resultaatgebieden een huishouden voeren, zich te verplaatsen in en om de woning, zich lokaal te verplaatsen per vervoermiddel en medemensen te ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aan te gaan.

De Centrale Raad van Beroep heeft rond de compensatieplicht nadere toetsingskaders gesteld. Accenten die de CRvB daarbij legt zijn:

- **doeleinden** zijn zelfredzaamheid en maatschappelijk participatie;
- er moet een **resultaat** bereikt worden dat als compensatie kan gelden;
- er moet **individueel maatwerk** geleverd worden
- en dat houdt in
 - o een **zorgvuldig onderzoek** naar relevante feiten en omstandigheden;
 - o Inventarisatieonderzoek naar:
 - Beperkingen in de zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie;
 - Iemands persoonskenmerken en behoeften;
 - En de capaciteiten om uit het oogpunt van kosten zelf in de maatregel te voorzien.

Ieder besluit moet dus gebaseerd zijn op een onderzoek en individueel maatwerk, waarbij uitgegaan moet worden van de persoonskenmerken en behoeften van de aanvrager. Ook bij het toekennen van algemene of collectieve voorzieningen zal in het individuele geval moeten

worden vastgesteld of deze voorziening kan gelden als voldoende compensatie voor de beperking.

Lid 4. Aanmelding

In het kader van het gesprek wordt niet gesproken van een aanvraag maar van een aanmelding. Dit geeft verschillende aspecten van het gesprek aan. Allereerst dat het gesprek niet het onderzoek is naar een te verstrekken voorziening, maar het onderzoek naar de situatie van betrokkene, zijn behoeften, de te bereiken resultaten enz. Dit is dan uitgangspunt voor de beoordeling welke resultaten bereikt kunnen worden met andere voorzieningen dan de individuele. Dit traject kan uiteindelijk ook nog leiden tot een aanvraag voor een individuele voorziening. Het gesprek is evenwel geen vrijblijvende zaak: het gesprek is mede de basis voor de eventuele aanvraag voor een individuele voorziening. Van het gesprek worden aantekeningen gemaakt die uitgewerkt worden tot een verslag, dat bij de aanvraag gevoegd kan worden of onder bepaalde voorwaarden als aanvraagformulier kan dienen. Daarmee wordt voorkomen dat zaken dubbel gedaan moeten worden.

Lid 5. Het gesprek

Onder "het gesprek" wordt de situatie verstaan waarbij degene die problemen ondervindt op het terrein waar de compensatieplicht van toepassing is, zich aanmeldt en na die aanmelding in gesprek komt met een medewerker die in opdracht van het college deze gesprekken voert. Samen met betrokkene, eventuele huisgenoten en eventueel aanwezige mantelzorger(s) inventariseert deze medewerker waar betrokkene en zijn mantelzorger(s) problemen ondervindt, wat betrokkene nog zelf kan, wat de te bereiken resultaten zijn in de ogen van betrokkene, wat de behoeften daarbij zijn, welke oplossingen er in de maatschappij beschikbaar zijn via algemene voorzieningen, algemeen gebruikelijke voorzieningen, voorliggende voorzieningen en collectieve voorzieningen, zodat een basis ontstaat voor het zoeken naar oplossingen voor de problemen. Met die oplossingen wordt het te bereiken resultaat gerealiseerd. Voor zover die resultaten niet in die gesprekken al te behalen zijn, zal een vervolg noodzakelijk zijn in de vorm van een aanvraag die leidt tot een beschikking. Het gesprek zal de basis zijn voor de aanvraag. Het verslag van het gesprek zal dan ook bij de aanvraag worden gevoegd. Wie direct een aanvraag wil doen zonder gesprek verplaatst in feite het gesprek naar na de aanvraag. Zonder gesprek, of beter gezegd zonder het onderzoek dat tijdens het gesprek plaatsvindt, zal het lastig kunnen zijn maatwerk te leveren. Het gesprek wordt in hoofdstuk 2 uitgewerkt.

Lid 6. Aanvraag

De aanvraag in het kader van de Wmo volgt in principe op het gesprek. Het moge duidelijk zijn dat het gesprek achterwege kan blijven als de situatie van betrokkene volstrekt helder is en betrokkene goed bekend is bij de gemeente. Hiervan kan sprake zijn bij bijvoorbeeld vervanging van voorzieningen wegens het bereiken van de afschrijvingstermijn, of als een goed bekende aanvrager een nieuwe aanvraag doet. De aanvraag moet schriftelijk of, ingeval de gemeente deze mogelijkheid biedt, elektronisch gedaan worden.

Lid 7. Belanghebbende

In de wet wordt ook gesproken over mantelzorgers en vrijwilligers als doelgroep voor de compensatieplicht. Uit de memorie van toelichting blijkt echter, dat zij niet per definitie dan ook in aanmerking komen voor compensatie met behulp van een individuele voorziening. De gemeente Delft heeft ervoor gekozen de ondersteuning van mantelzorgers en vrijwilligers in te vullen met algemene beleidsmaatregelen en hen daarmee geen toegang te geven tot individuele voorzieningen louter op basis van het zijn van mantelzorger of vrijwilliger.

Lid 8. Psychosociaal probleem

Het begrip psychosociaal probleem is vanuit de AWBZ in de Wmo opgenomen, maar inmiddels als “grondslag” uit de AWBZ geschrappt. In de Wmo heeft – volgens de parlementaire behandeling - dit begrip een heel specifieke betekenis. Deze betekenis wordt hier als begripsomschrijving gehanteerd en is overgenomen uit een uitspraak van de Centrale Raad van Beroep (CRvB 29-04-2009. LJN: BI6832). Het betreft met name een verlies van zelfstandigheid of deelname aan het maatschappelijk verkeer, de kerndoelstelling van de Wmo.

Lid 9. Algemene voorzieningen

Dit zijn voorzieningen, met name diensten of een combinatie van dienst en product, die weliswaar niet bestemd zijn voor, noch te gebruiken zijn door alle inwoners; anderzijds zijn ze door iedereen waarvoor ze wel bedoeld zijn op eenvoudige wijze, zonder een ingewikkelde aanvraagprocedure, te verkrijgen of te gebruiken. Voorbeelden zijn:

- De dagrecreatie voor ouderen
- De sociale alarmering
- De boodschappenbus, de supermarktservice, de vrijwillige boodschaphulp
- De maaltijdservice en het eetcafé
- Klusjesdiensten om kleine woningaanpassingen te realiseren zoals de buurtconciërge, klussendienst, 55+service, thuiszorgservice
- De (ramen)wasservice
- De rolstoel-pools en scootmobiel-pools voor incidentele situaties
- De kort durende huishoudelijke hulp
- Kinderopvang in al zijn verschijningsvormen

Een algemene voorziening is dus per definitie geen individuele voorziening en de Wmo-regels rond eigen bijdragen/eigen aandeel gelden niet.

Lid 10. Algemeen gebruikelijke voorziening

Volgens de jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep is een voorziening, met name producten, algemeen gebruikelijk als het gaat om een voorziening die

- niet speciaal bedoeld is voor mensen met een handicap, zodat de voorziening ook op grote schaal door niet-gehandicapten wordt gebruikt,
- gewoon in een normale winkel te koop is en niet speciaal in de revalidatie-vakhandel of soortgelijke winkels,
- qua prijs niet (aanzienlijk) duurder is dan vergelijkbare producten
- en waarover een vergelijkbare persoon als belanghebbende zonder beperkingen zou (kunnen) beschikken.

Met het laatste punt wordt bedoeld een persoon zonder beperkingen die in een vergelijkbare situatie verkeert (bijvoorbeeld wat betreft leeftijd, inkomen, etcetera.).

Het vraagt daardoor altijd een individuele beoordeling of de betreffende voorziening in deze situatie en voor deze persoon daadwerkelijk als algemeen gebruikelijk kan worden gezien.

Lid 11. Collectieve voorzieningen

Dit zijn Wmo-voorzieningen die individueel worden verstrekt maar die toch door meerdere personen tegelijk worden gebruikt. Tot nu toe is het collectief vraagafhankelijk vervoer (in Delft de Regio Taxi) het meest duidelijke voorbeeld.

De Regio Taxi is geen algemene voorziening, omdat de normale aanvraagprocedure geldt, er een beschikking wordt afgegeven en bezwaar en beroep mogelijk is.

De gemeente Delft heeft met de Regio Taxi wel al een stap in de richting van een algemene voorziening gezet door 80-plussers via een verkorte aanvraag en zonder nader onderzoek op grond van hun leeftijd van deze voorziening gebruik te laten maken.

Lid 12. Voorliggende voorziening

Voorliggende voorzieningen kunnen zijn wettelijk voorliggende voorzieningen, algemeen gebruikelijke voorzieningen, algemene voorzieningen of collectieve voorzieningen. Bij deze voorzieningen is de functie bepalend: zij gaan vóór individuele voorzieningen.

Lid 13. Wettelijk voorliggende voorziening

De wettelijk voorliggende voorzieningen zijn die voorzieningen in wetgeving en in regelgeving vastgelegd, die op basis van artikel 2 van de wet vóórgaan op de Wmo. Te denken valt hierbij aan onder meer de Zorgverzekeringswet, de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten, de Wet op de kinderopvang, de verschillende arbeidsongeschiktheidswetten.

Als een wettelijk voorliggende voorziening het probleem kan oplossen is er geen aanspraak op maatschappelijke ondersteuning op grond van de Wmo, zo is in artikel 2 van de wet bepaald.

Lid 14. Individuele voorziening

De individuele voorziening is niet voor iedereen beschikbaar, maar uitsluitend voor diegenen die onder artikel 1 lid 1 onder g, onderdeel 6 van de wet vallen. Daarmee wordt, in de lijn van lid 7, voorkomen dat mantelzorgers en vrijwilligers een zelfstandig recht op een individuele voorziening krijgen, uitsluitend op basis van het zijn van mantelzorger of vrijwilliger.

Er wordt individueel onderzoek gedaan naar de noodzaak van deze voorziening, de voorziening wordt bij beschikking toegekend en er staat bezwaar en beroep open. Verder zijn alle regels van de Wmo van toepassing, zoals die rond eigen bijdragen en eigen aandeel.

Lid 15. Gebruikelijke zorg

Als in een leefeenheid meerdere personen wonen hebben zij gezamenlijk de taak al het zich voordoende huishoudelijke werk te verrichten. Zij zijn zelf verantwoordelijk voor de verdeling en dit uitgangspunt heeft een verplichtend karakter.

Lid 16. Huisgenoot

In het kader van deze verordening worden alleen tot huisgenoot gerekend de personen waarmee de belanghebbende een duurzame huishouding voert. Iemand die een kamer huurt hoort daar bijvoorbeeld niet onder, althans niet in de zin van het bieden van gebruikelijke zorg. Een huurder van een kamer wordt wel geacht zijn eigen kamer te onderhouden en mee te helpen bij het onderhouden van andere ruimten die gezamenlijk gebruikt worden.

Lid 17. Voorziening in natura

Omschreven is in dit lid wat een voorziening in natura is.

Lid 18. Persoonsgebonden budget

Dit lid beschrijft het persoonsgebonden budget als een geldbedrag bedoeld om het te bereiken resultaat te bereiken.

Lid 19. Financiële tegemoetkoming

Vervolgens wordt omschreven wat een financiële tegemoetkoming is. Daarbij wordt ook gesproken over een forfaitair bedrag, een bedrag waarbij geen rekening is gehouden met het inkomen of met de werkelijke kosten.

Lid 20. Mantelzorger

Dit geeft een begripsomschrijving van de mantelzorger. Daarvoor is aansluiting gezocht bij de begripsomschrijving van mantelzorg zoals de wet die geeft in artikel 1 lid 1 onder b.

Hoofdstuk 2. Resultaatgerichte compensatie

Artikel 3. De te bereiken resultaten

Hoofdstuk 2 is het hart van de verordening. Hierin worden de te bereiken resultaten benoemd die afgeleid zijn uit de in artikel 4 van de wet genoemde doelstellingen van de compensatieplicht.

Het einddoel van de compensatieplicht is in alle gevallen gericht op het zelfstandig functioneren en de maatschappelijke participatie van mensen met een beperking.

Uit de vier doelstellingen zijn 8 te bereiken resultaten afgeleid:

- a. een huishouden voeren waaronder wordt verstaan:
 1. het beschikken over een schoon en leefbaar huis;
 2. het wonen in een geschikt huis;
 3. het beschikken over goederen voor primaire levensbehoeften;
 4. het beschikken over schone, draagbare en doelmatige kleding;
 5. het thuis kunnen zorgen voor kinderen die tot het gezin behoren;
- b. zich verplaatsen in en om de woning;
- c. zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel;
- d. medemensen te ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aan te gaan waaronder begrepen het deelnemen aan recreatieve, maatschappelijke of religieuze activiteiten.

Op deze 8 terreinen heeft het college een resultaatverplichting: door de te nemen algemene of individuele maatregelen moet het gestelde resultaat bereikt kunnen worden. Ook de Centrale Raad spreekt over resultaatverplichting, bijvoorbeeld in de eerdergenoemde uitspraak van december 2008.

Hoofdstuk 3. Hoe te komen tot de te bereiken resultaten

Artikel 4. Scheiding aanmelding en aanvraag

Dit artikel bepaalt dat er een scheiding wordt aangebracht tussen een aanmelding en een aanvraag. In een drietal situaties, namelijk wanneer iemand zich voor het eerst meldt voor een individuele voorziening, wanneer iemand zich niet voor het eerst meldt, maar wanneer er sprake is van gewijzigde omstandigheden die een nieuw gesprek rechtvaardigen, of indien ofwel belanghebbende ofwel de gemeente dat gewenst vindt, dient een aanvraag voorafgegaan te worden door het gesprek. Dit uitgangspunt wordt terzijde gezet als betrokkene aangeeft direct een aanvraag te willen doen. Dan zal het gesprek tijdens de aanvraagprocedure plaats kunnen vinden in de vorm van het noodzakelijke gemeentelijke onderzoek.

Globaal kan gesteld worden dat een aanvraag pas gedaan kan worden als op basis van een gesprek een uitgebreide inventarisatie heeft plaatsgevonden en alle mogelijke niet-individuele voorzieningen al zijn beoordeeld. Dat betekent dat het voor de gemeente duidelijk moet zijn dat er geen andere oplossingen zijn dan een individuele oplossing en dat de te bereiken resultaten en de manier waarop die resultaten bereikt kunnen worden vastgelegd zijn en beoordeeld als vallend onder de Wmo.

Artikel 5. Aanmelding voor een gesprek

Artikel 5 bepaalt dat een gesprek aangevraagd wordt door middel van een aanmelding. Het gesprek leidt niet tot een beschikking, dus er is geen sprake van een aanvraag die de regels van de Algemene wet bestuursrecht dient te volgen. Daarom kan een aanmelding ook mondeling (telefonisch of op een andere manier) worden gedaan, hetgeen niet automatisch geldt voor een formele aanvraag, zoals in Hoofdstuk 4 genoemd.

Een aanmelding voor een gesprek moet worden gedaan bij het Startpunt Wonen Zorg Welzijn, het Delftse Wmo-loket.

Als een aanmelding is gedaan wordt binnen een bepaald aantal werkdagen een afspraak voor het gesprek gemaakt. Dit is van belang, omdat de belanghebbende direct het gevoel dient te hebben serieus genomen te worden. Een vlotte afspraak duidt daar (onder andere) op. Een aanmelding geeft aan dat betrokkene een probleem ervaart. Het is van belang te laten blijken dat er vaart gezet wordt achter het oplossen van een probleem. En tot slot mag de extra stap van het gesprek niet leiden tot tijdverlies, het gesprek zou moeten leiden tot tijdwinst.

Artikel 6. Het gesprek Algemeen

Het gesprek is voor iedereen die voor het eerst een beroep doet op de compensatieplicht in het kader van de Wmo de logische start. Wie door eerdere aanvragen en een eerder gesprek al bekend is kan wellicht de fase van het gesprek overslaan. Dit zal niet altijd het geval zijn. Na een gewijzigde situatie kan het van belang zijn een nieuw of een aanvullend gesprek te houden. Tijdens het gesprek wordt – geheel uitgaande van degene die aangeeft behoefte te hebben aan compensatie, verder belanghebbende genoemd – een complete inventarisatie gemaakt. Deze inventarisatie heeft nadrukkelijk het startpunt bij de belanghebbende en inventariseert:

- de beperking, het chronisch psychisch probleem of het psychosociaal probleem dat basis is van de behoefte aan compensatie;
- de mogelijkheden die de belanghebbende ondanks dit probleem heeft;
- de onmogelijkheden die de belanghebbende ondervindt als gevolg van het ondervonden probleem of de ondervonden problemen;
- de resultaten die belanghebbende wil bereiken op de verschillende in deze verordening weergegeven terreinen;
- hetgeen belanghebbende inmiddels zelf heeft gedaan om bestaande belemmeringen op te lossen;
- de mogelijkheden die belanghebbende heeft om deze resultaten via eigen oplossingen, via algemene voorzieningen, via algemeen gebruikelijke voorzieningen of via collectieve voorzieningen te bereiken;
- de mogelijkheden die de gemeente in principe biedt om de problemen via een individuele voorziening op te lossen.

Het gesprek staat op zich los van een aanvraag voor een individuele voorziening in het kader van prestatieveld 6 van de Wmo (artikel 1, lid 1 onder g sub 6 Wmo). Dit is van groot belang om te voorkomen dat er een claimgerichte invulling van de Wmo plaatsvindt, welke invulling in strijd is met de doelstelling van de Wmo. Dat heeft consequenties. Wanneer iemand met een claimgerichte aanvraag komt en die uitsluitend claimgericht behandeld wil zien kan dit betekenen dat een gemeente moeilijk maatwerk kan leveren.

Doordat het gesprek geheel vanuit de belanghebbende gevoerd moet worden, heeft de gemeente Delft ervoor gekozen het gesprek niet zelf te voeren, maar uit te besteden aan het Startpunt WZW. De betreffende medewerkers zullen na het gesprek niet ook de eventuele besluitvorming rond een individuele voorziening behandelen. Deze afhandeling vindt plaats binnen de betreffende afdeling van de gemeente. Met deze opzet wordt voorkomen dat bij het

gesprek de te verlenen individuele voorziening al een rol speelt, terwijl dat absoluut niet de bedoeling is.

De overdracht van alle informatie vanuit het gesprek naar de aanvraagprocedure is van groot belang. Omdat het op zich al van belang is dat het gesprek uitmondt in volstrekte duidelijkheid over datgene wat in het gesprek is aangegeven, is er voor gekozen dit gesprek uit te laten monden in een verslag, dat voor akkoord wordt getekend, zodat het verslag indien gewenst als integraal onderdeel van een aanvraag gebruikt kan worden indien individuele voorzieningen noodzakelijk blijken.

Bij het gesprek zal het begrippenkader van de ICF, de International Classification of Functions, Disabilities and Health, uitgangspunt zijn. Ook bij de formulering van de te bereiken resultaten is het ICF basis geweest. Het is de wens van de wetgever geweest dat dit plaats zou vinden².

De ICF is gericht op gezondheidsproblemen, maar vooral op de gevolgen daarvan voor het menselijke functioneren. Daarbij wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van neutrale woorden. Zo wordt het woord "beperking" verder uitgewerkt naar de consequenties die de beperking heeft voor de "activiteit" en het woord "handicap" voor de consequenties die de handicap heeft voor de "participatie".

Met behulp van de ICF kan het menselijk functioneren worden beschreven in drie perspectieven:

1. het menselijk organisme
 - a. classificatie van het organisme
 - b. classificatie van anatomische eigenschappen
2. het menselijk handelen
 - a. classificatie van activiteiten
 - b. classificatie van participatie
3. de mens als deelnemer aan de samenleving
 - a. classificatie van activiteiten
 - b. classificatie van participatie

Met name het eerste perspectief, dat van het menselijk organisme, zal niet altijd zonder medische kennis kunnen worden geïdentificeerd. Voor een verantwoorde afweging kan de gemeente dan ook behoefte hebben aan een medisch advies of een onderzoek door een deskundige van een andere discipline. Een dergelijk onderzoek past niet in een gesprek waarbij belanghebbende en zijn wensen en persoonlijke kenmerken het uitgangspunt zijn en dat (nog) niet is gericht op een bepaalde individuele voorziening.

Het gesprek zal alleen gevoerd kunnen worden door een persoon die ter plekke uitstekend bekend is: kennis van alle in de regio aanwezige mogelijkheden aan algemene, algemeen gebruikelijke, collectieve en ook individuele voorzieningen is onmisbaar voor het goed voeren van een gesprek. Na dit gesprek moet de gemeente er immers van uit kunnen gaan dat alle voorliggende, door belanghebbende zelfstandig aan te spreken mogelijkheden, bekeken zijn. Het kan niet de bedoeling zijn dat dit na een aanvraag alsnog beoordeeld moet worden. Mocht de gemeente nadat een aanvraag is ingediend behoefte hebben aan een medisch advies of een onderzoek door een deskundige van een andere discipline, dan vindt dit na het gesprek plaats. Een dergelijk onderzoek past niet in een procedure als het gesprek waarbij

² Toelichting amendement van het lid van Miltenburg c.s. TK 2005-2006, 30131 nr. 65: "Voor de gemeentelijke uitvoeringspraktijk biedt de International Classification of Functions, Disabilities and Impairments (ICF classificatie) een uniform begrippenkader dat als grondslag kan dienen om de behoefte aan voorzieningen in individuele gevallen vast te stellen."

belanghebbende en zijn wensen en persoonlijke kenmerken het uitgangspunt zijn en dat niet gericht is op een bepaalde individuele voorziening.

Het gesprek zal gevoerd worden aan de hand van een lijst met gesprekspunten waarin minimaal die punten zijn opgenomen die ook in het verslag terug moeten komen. Een dergelijke lijst is van belang om te zorgen dat er geen enkel mogelijk van belang zijnd punt vergeten wordt. Dit betekent niet dat het gesprek een starre opzet kan hebben: naast structuur die door de professional aangebracht kan worden is er de richting die de belanghebbende aan het gesprek geeft.

Het gesprek wordt in principe bij de belanghebbende thuis gevoerd. Er is een aantal argumenten aan te voeren waarom dit de meest geschikte plek is: het is de vertrouwde omgeving van betrokkene, een professional kan zich gemakkelijker aanpassen aan wisselende plaatsen dan een niet-professional, het kan relevant zijn de leefomgeving van de belanghebbende te zien om de loop van het gesprek beter te begrijpen, enz.

Ook is het mogelijk het gesprek in het Startpunt te houden. Dit omdat bijvoorbeeld in de thuissituatie door allerlei omstandigheden (kleine kinderen?) een gesprek niet mogelijk of uiterst ingewikkeld is.

Verder is het mogelijk dat de belanghebbende aangeeft het gesprek liever elders te voeren. Dat zou kunnen zijn bij een vertrouwenspersoon of een naast familielid.

Het gesprek wordt gevoerd aan de hand van een lijst van te bespreken punten die tegelijk met de bevestiging van de afspraak voor het gesprek aan belanghebbende wordt toegezonden. Een dergelijke lijst maakt het voor belanghebbende mogelijk zich voor te bereiden op het gesprek. Daardoor komen belanghebbende en de professional meer in een gelijkwaardige positie te verkeren dan zonder informatie vooraf. De lijst mag niet leiden tot een starre benadering van het gesprek door de lijst strikt te volgen. De lijst is bedoeld als ondersteuning.

Artikelsgewijs

Lid 1 van artikel 6 bepaalt dat het gesprek in principe bij belanghebbende thuis of bij het Startpunt WZW plaats zal vinden. Het is van belang het gesprek te voeren in aanwezigheid van een huisgenoot of een mantelzorger. Daarmee kan een beter totaal beeld worden verkregen over de situatie van de belanghebbende en kan gelijk rekening worden gehouden met de situatie van huisgenoten en/of mantelzorger. Zeker in geval sprake is van gebruikelijke zorg zal de betreffende huisgenoot "gehoord" moeten worden.

Lid 2 bepaalt dat als de aanmelding gedaan is door een mantelzorger, het gesprek met de mantelzorger en zo mogelijk ook met degene die door de mantelzorger verzorgd wordt, gevoerd zal worden.

Lid 3 geeft aan dat het ICF de basis is voor het begrippenkader van het gesprek. Dit wil niet zeggen dat het ICF op tafel moet komen of dat belanghebbende bekend moet zijn met het ICF. Het ICF zal aan de basis liggen van de lijst met te bespreken punten en de daarbij te gebruiken begrippen. Wel betekent dit dat de professional het ICF dient te kennen.

Artikel 7. Het verslag.

Artikel 7 bepaalt in lid 1 dat het gesprek met een verslag wordt afgesloten. Dit verslag zal meestal niet ter plekke gemaakt worden. In veel gevallen zal het ongewenst zijn het gesprek met een laptop ter plekke vast te leggen: deze manier van werken zal het gesprek wellicht negatief beïnvloeden, omdat het maken van het verslag een te grote rol in het proces van het gesprek zal gaan spelen. De professional zal volledig aan het gesprek moeten kunnen deelnemen. Het is

beter om per onderdeel van het gesprek en uiteindelijk aan het eind van het gesprek de belangrijkste punten kort samen te vatten en die op papier te zetten. Belanghebbende zal deze samenvatting ten allen tijde desgevraagd kunnen ontvangen. Met deze punten kan door de professional uiteindelijk een uitgebreid gespreksverslag worden gemaakt. Het verslag kan het beste zo snel mogelijk, denk aan 2 tot 4 werkdagen beschikbaar worden gesteld.

Belanghebbende heeft de mogelijkheid in het verslag correcties en aanvullingen aan te brengen. Deze komen niet in de plaats van het oorspronkelijke verslag, maar worden aan het oorspronkelijke verslag toegevoegd.

Als de belanghebbende het verslag ondertekent en het verslag is voorzien van zijn naam, adres en een dagtekening kan het verslag functioneren als integraal onderdeel van het aanvraagformulier voor een individuele aanvraag, als dat (mede) de uitkomst is van het gesprek.

Daarbij dient men zich te realiseren dat het gesprek gevoerd wordt vanuit de belanghebbende en zijn behoeften en persoonlijke kenmerken. Van het verslag kan dan ook niet verwacht worden dat het een objectieve weergave van de situatie van betrokkene is: het zal duidelijk subjectieve aspecten bevatten. Deze subjectieve aspecten zullen als zodanig herkenbaar moeten zijn. Bestaat er uiteindelijk behoefte aan een objectieve onderbouwing, dan zal dat na de aanvraag plaats moeten hebben.

In lid 2 zijn de onderwerpen genoemd die minimaal in het verslag moeten terugkomen.

Lid 3 bepaalt dat het mogelijk is, indien daar aanleiding toe bestaat, met het verslag van het gesprek als onderbouwing, een formele aanvraag bij de gemeente in te dienen. Met die aanvraag wordt een formele procedure ingezet die gebonden is aan de regels van de Algemene wet bestuursrecht. Omdat het een ander traject is met een ander regime en een andere sfeer is de aanvraag in een nieuw hoofdstuk opgenomen.

Hoofdstuk 4. De aanvraag van een individuele voorziening

Artikel 8. De aanvraag

In lid 1 is geregeld dat een aanvraag van een individuele voorziening altijd schriftelijk moet worden gedaan. Elektronisch is een vorm van schriftelijk die gebruikt kan worden wanneer de gemeente de mogelijkheid daartoe heeft aangeboden. Dit is een verplichting op grond van artikel 4:1 van de Algemene wet bestuursrecht dat bepaalt dat, tenzij bij wettelijk voorschrift anders bepaald, een aanvraag tot het geven van een beschikking schriftelijk moet worden ingediend. Voor het indienen van een aanvraag stelt het college een formulier beschikbaar.

Lid 2 bepaalt dat indien een aanvraag mondeling (via telefoon of op een andere manier) wordt ingediend de gemeente deze indiening schriftelijk moet bevestigen onder gelijktijdige toezending van het aanvraagformulier om deze aanvraag formeel te maken.

Van belang is dat de termijn waarbinnen de aanvraag moet uitmonden in een beschikking (in principe 8 weken) pas begint te lopen vanaf het moment dat het aanvraagformulier, volledig ingevuld en voorzien van alle benodigde bijlagen waaronder het eventuele verslag van het gesprek, bij de gemeente is binnengekomen. Het spreekt voor zich dat deze belangrijke informatie in de begeleidende brief bij het aanvraagformulier verstrekt dient te worden.

Lid 3 bepaalt dat, als er een gesprek is gevoerd waarvan een verslag is gemaakt dat is ondertekend, dit ondertekende verslag van het gesprek als integraal onderdeel van de aanvraag beschouwd kan worden.

Hoofdstuk 5. Beoordeling van de te bereiken resultaten

Algemeen

Hoofdstuk 5 van de verordening heeft een speciale opbouw. In paragraaf 1 worden de algemene regels die voor alle 8 de resultaatgebieden gelden, opgesomd. Het betreft dan met name het maken van een afweging. Waarom deze maatregel, deze voorziening wel en die niet. Zeker als de te verstrekken voorziening niet (precies) datgene is wat betrokkene wenst, is dit van groot belang: het gaat immers om het te bereiken resultaat en het college zal dan aan moeten kunnen geven waarom dit toch als maatwerk kan gelden.

In paragraaf 2 wordt dan per te bereiken resultaat besproken wat de globale kaders zijn.

Er is bewust gekozen voor het niet noemen van de individuele voorzieningen die mogelijk zijn. Allereerst laat de wet deze mogelijkheid toe. Vervolgens is het principe van het gesprek en de daaropvolgende aanvraag zodanig dat niet van meet af aan een bepaalde individuele voorziening centraal in de procedure moet staan maar het te bereiken resultaat en hoe dat mogelijk is.

Paragraaf 1 Algemene regels

Artikel 9. Het maken van een afweging

In lid 1 van artikel 9 is vastgelegd dat het college het verslag van het gesprek tot uitgangspunt van de beoordeling van de vraag welke voorzieningen getroffen gaan worden, dient te nemen.

Daarbij gaat het college uit van de persoonskenmerken en behoeften van de aanvrager, zoals artikel 4 Wmo voorschrijft. "Uitgaan van" betekent dat het college die persoonskenmerken en behoeften als vertrekpunt van het onderzoek en de afweging neemt. Bij het onderzoek zal gekeken worden naar wat nodig is, wat mogelijk is en hoe maatwerk ten aanzien van de te bereiken resultaten mogelijk is. Het College kijkt daarbij ook naar de mogelijkheden van belanghebbende om het resultaat zelf te bereiken, bijvoorbeeld met een bepaald hulpmiddel.

Lid 2 bepaalt dat alle (wettelijk) voorliggende, algemeen gebruikelijke en collectieve voorzieningen die voor betrokkene beschikbaar en in praktijk ook daadwerkelijk bruikbaar zijn, eerst beoordeeld dienen te worden. Dat wil zeggen dat allereerst bekeken moet worden of via deze, in de maatschappij logischerwijs voorhanden voorzieningen, de te bereiken resultaten ook daadwerkelijk bereikt kunnen worden. Dat kan nodig zijn omdat men niet weet welke voorzieningen er normaal voorhanden zijn. Als deze voorzieningen toch niet leiden tot het te bereiken resultaat zal naar andere oplossingen gezocht moeten worden en komen individuele voorzieningen ter beoordeling in perspectief.

Als er geen gesprek heeft plaatsgevonden zal dit na de aanvraag gebeuren. Dus met of zonder gesprek: er wordt in alle gevallen eerst beoordeeld welke voorliggende, algemeen gebruikelijke en collectieve voorzieningen een oplossing zouden kunnen bieden om het te bereiken resultaat daadwerkelijk te bereiken.

Paragraaf 2. De te bereiken resultaten

Artikel 10. Een schoon en leefbaar huis.

In lid 1 van artikel 10 wordt geschetst wat het te bereiken resultaat is ten aanzien van een schoon en leefbaar huis.

Dit resultaat houdt in dat iedereen moet kunnen wonen in een huis dat schoon is volgens de normen zoals die tot nu toe zijn gehanteerd. Wat betreft de vraag wat onder schoon verstaan moet worden zijn normen geformuleerd in de beleidsregels. Die normen zijn ontleend aan gangbare ideeën die bestaan in de maatschappij.

Er zijn ook beperkingen ten aanzien de omvang van de woning, zoals het aantal kamers, de oppervlakte van de kamers, waarbij uitgangspunt is de omvang van een nieuwe woning binnen de sociale woningbouw. Dit uitgangspunt is niet star: er zijn altijd mogelijkheden bij te stellen naar boven of naar beneden (maatwerk). Ramen lappen aan de buitenkant valt van oudsher buiten de gemeentelijke plicht. Maar een aanvrager kan met een (sterk) afwijkende vraag ten aanzien van het onderdeel omvang sociale woningbouw geen compensatie afdwingen voor het meerdere boven het niveau sociale woningbouw. Dit zal in de beleidsregels nader worden uitgewerkt.

Onder de ruimten die onder dit principe vallen zijn te rekenen: een woonkamer, de aanwezige en gebruikte slaapkamers, de keuken en de sanitaire ruimten. Ook een eventuele berging die daadwerkelijk in gebruik is, zal meegenomen worden.

In lid 2 van artikel 10 wordt geschetst welke individuele voorzieningen beschikbaar gesteld kunnen worden om het schone en leefbare huis te bereiken. Dat gaat allereerst via licht en zwaar huishoudelijk werk, d.w.z. om het droog en nat schoon en stofvrij maken en houden van de woning. Daarbij valt bijvoorbeeld het reinigen van de ramen aan de buitenkant niet onder, omdat daarvoor een algemeen gebruikelijke voorziening bestaat: de glazenwasser. Het aantal benodigde uren voor deze activiteit zal bepaald worden via een normenschema dat wordt opgenomen in de Beleidsregels. Bij de toepassing van dat normenschema zal het te bereiken resultaat altijd centraal dienen te staan. Dit normenschema zal ook worden gebruikt om de eventueel benodigde uren te bepalen die nodig zijn om de resultaten te bereiken die genoemd zijn in de artikelen 12, 13 en 14.

Lid 3 van artikel 10 gaat in op het onderdeel gebruikelijke zorg.

Er wordt rekening gehouden met alle huisgenoten uit de leefeenheid. Wanneer die in staat zijn huishoudelijke werkzaamheden die onder de compensatieplicht vallen over te nemen dan bestaat voor die werkzaamheden geen compensatieplicht en hoeft daarvoor geen individuele voorziening te worden verstrekt.

Alle huisgenoten zijn met elkaar verantwoordelijk voor het voeren van een huishouden. Dat betekent dat wanneer één van de huisgenoten die het huishoudelijk werk doet, uitvalt, via een herverdeling de andere huisgenoten deze taken zullen moeten overnemen. Alleen als er geen huisgenoten zijn of als de huisgenoten met regelmaat langdurig afwezig zijn (bijvoorbeeld chauffeurs die op het buitenland reizen of medewerkers in de offshore of bij de marine) zal er plicht tot compensatie bestaan. De langdurige afwezigheid zal wel inherent moeten zijn aan het werk en een verplichtend karakter moeten hebben.

Ook aanwezige personen jonger dan 18 jaar, zoals thuiswonende kinderen, worden geacht hun bijdrage aan het huishouden te leveren, bijvoorbeeld door hun kamer bij te houden en hand- en spandiensten te verrichten.

Compensatieplicht bestaat er uiteraard ook als de huisgenoot zelf ook niet in staat is het huishoudelijk werk te verrichten. Hiertoe zal onderzoek gedaan moeten worden om dit vast te stellen.

Niet gewend zijn huishoudelijk werk te verrichten of cultureel bepaalde rolopvattingen zijn geen reden tot compensatie. Alleen dreigende overbelasting of bestaande overbelasting van huisgenoten, waaronder begrepen de kinderen, kan compensatieplicht betekenen. Door onderzoek zal deze overbelasting vastgesteld moeten worden.

Lid 4 bepaalt dat indien er sprake is van gebruikelijke zorg en er geen reden is om aan te nemen dat deze gebruikelijke zorg niet uitgevoerd kan worden, er in principe geen individuele voorziening toegekend zal kunnen worden. Omdat het om maatwerk gaat, zal nauwkeurig onderzoek gedaan moeten worden naar de mate waarin gebruikelijke zorg al dan niet kan

worden geleverd. Hetzelfde geldt voor de gestelde uitzonderingen bij voorliggende en andere voorzieningen die gewoon in de maatschappij beschikbaar zijn.

Artikel 11. Wonen in een geschikte woning

Lid 1.

Als het gaat om het wonen in een geschikte woning hebben we het over de woonvoorzieningen, zowel bouwkundig als niet-bouwkundig. Uitgangspunt is daarbij dat men zelf al beschikt of zal beschikken over een woning. Het is niet zo dat een gemeente voor een woning moet zorgen: dat is een eigen verantwoordelijkheid van de aanvrager. De gemeente kan wel ondersteunen of bemiddelen bij het zoeken naar een (geschikte) woning. Daarbij is uitgangspunt dat iedereen altijd zoekt naar een voor hem op dat moment meest geschikte beschikbare woning, uiteraard passend bij het bestedingspatroon.

Heeft iemand een woning, dan zal de compensatieplicht betekenen dat eventuele problemen met het normale gebruik van de woning opgelost worden. Daarbij kan veelal gekozen worden uit meerdere mogelijke oplossingen.

Ook nu gaat het weer om woningen op het niveau sociale woningbouw. De ruimten zijn dan ook weer de woonkamer, slaapvertrekken, keuken en sanitaire ruimten maar onder dit resultaat vallen ook het kunnen bereiken van de tuin of het balkon. Er kan altijd afgeweken worden naar boven of beneden, maar omvangrijke woningen en zeer grote ruimten zullen niet als uitgangspunt voor compensatie gelden.

Lid 2.

Als het gaat om een geschikte woning is er een reeks aan mogelijke wijzen van compensatie. Het kan mogelijk zijn de woning aan te passen, maar ook kan het mogelijk zijn dat er een andere woning beschikbaar is die geschikt is, of een woning die eenvoudiger geschikt te maken is. In die situatie zal een afweging moeten worden gemaakt van de diverse mogelijkheden.

Uitgangspunt daarbij zijn de behoeften van de aanvrager. De verschillende regels die gelden bij het maken van afwegingen zijn in de beleidsregels opgenomen.

Ten aanzien van de vraag of er aangepast dient te worden of dat het plaatsen van een herplaatsbare woonunit ook een oplossing kan zijn, spelen afwegingen over afschrijving van de voorziening en over de vraag of de voorziening later hergebruikt kan worden een belangrijke rol. Gestreefd wordt aanpassingen die bestaan uit een aanbouw alleen dan te realiseren als vastgelegd kan worden dat deze aanpassing langdurig beschikbaar kan blijven voor de belanghebbende. Dit zal over het algemeen uitsluitend te realiseren zijn bij huurwoningen van sociaal verhuurders. In andere situaties zal indien mogelijk gekozen worden voor het plaatsen van een losse woonunit.

Lid 3

Verhuizing naar een geschikte woning of een gemakkelijker geschikt te maken woning kan een snelle(re) oplossing bieden dan het aanpassen van een woning. Het kan ook zijn dat het technisch onmogelijk is de huidige woning aan te passen. Dat kan betekenen dat er eerst naar alternatieven gekeken moet worden. Daarbij zal zo mogelijk rekening gehouden worden met de behoeften van de aanvrager. Dat wil zeggen dat in een afweging bepaald zal worden hoe die behoeften zich verhouden tot de belangen van de gemeente vanuit het oogpunt goedkoopst compenserend.

Lid 4.

Als er voorliggende voorzieningen zijn of alternatieve voorzieningen zijn die goedkoper zijn, zal eerst beoordeeld worden of het hanteren hiervan nog leidt tot maatwerk, zodat via deze

voorzieningen het resultaat bereikt zou kunnen worden. Het verstrekken van een individuele voorziening is dan in principe niet nodig.

Wanneer de aanvrager ervoor kiest te verhuizen naar een geschikte of gemakkelijker geschikt te maken woning dan kan de gemeente een tegemoetkoming verstrekken in de kosten van die verhuizing. Deze tegemoetkoming zal niet in alle gevallen ook daadwerkelijk worden verstrekt, bijvoorbeeld wanneer sprake is van een algemeen gebruikelijke verhuizing. In het Besluit en de Beleidsregels zijn hierover nadere regels opgenomen.

Lid 5.

In lid 5 worden twee situaties benoemd waarin een aanvraag in beginsel zal worden afgewezen. Op de eerste plaats wanneer iemand verhuist van een woning die geschikt is naar een woning die gezien zijn beperkingen niet geschikt is en dus in bepaalde mate aanpassingen in die nieuwe woning nodig zijn. Uitzondering is mogelijk wanneer er een belangrijke reden is om naar een niet geschikte woning te verhuizen. Dat kan bijvoorbeeld zijn in situaties dat verhuizen nodig is vanwege de aanvaarding van een werkring elders, vanwege een echtscheiding, of vanwege het bestaan van een nieuwe duurzame vorm van samenleven.

Lid 6.

Het college krijgt op grond van lid 6 de mogelijkheid nadere regels te stellen over de drie genoemde onderwerpen.

Artikel 12. Beschikken over goederen voor primaire levensbehoeften

Lid 1 van artikel 12 beschrijft wat verstaan wordt onder het beschikken over goederen voor primaire levensbehoeften. Het kunnen beschikken over goederen voor primaire levensbehoeften betekent dat de dagelijks benodigde hoeveelheid voedsel voor maaltijden en andere momenten waarop iets genuttigd wordt beschikbaar moet zijn. Hetzelfde geldt voor toiletartikelen en schoonmaakmiddelen. Deze dagelijkse benodigdheden kunnen op vele manieren in huis komen. Compensatie houdt niet per definitie in dat de aanvrager zelf de boodschappen moet kunnen doen. Er zal in redelijkheid gezocht worden naar een oplossing waarmee het resultaat bereikt wordt. Te denken valt aan een boodschappenservice, waarbij wel opgelet wordt dat de supermarkt qua prijsniveau past bij het bestedingspatroon van de aanvrager.

Het gaat niet alleen om de ingrediënten maar ook om de maaltijden zelf. Compensatie betekent dat de aanvrager beschikt over de verschillende maaltijden door de dag heen. Daarbij dient rekening te worden gehouden met door een arts voorgeschreven diëten en kan rekening worden gehouden met de wensen van de aanvrager. Het te bereiken doel kan behaald worden via een maaltijdservice, via het gebruik maken van gezamenlijke maaltijden of via het – met behulp van een vrijwilliger of anderszins – zelf bereiden van maaltijden. Ook kan het bereiden van maaltijden worden overgenomen.

Lid 2 van artikel 12 stelt welke hulpmiddelen gekozen kunnen worden om dit resultaat te bereiken. Boodschappen kunnen op verschillende manieren gedaan worden. Er kan gebruik gemaakt worden van beschikbare diensten, zoals boodschappenservice. Bij afwezigheid van dergelijke diensten, of indien de kosten van de dienst, zowel wat betreft producten als wat betreft extra bezorgkosten, dat rechtvaardigen, kan gekozen worden voor het inzetten van hulp om de boodschappen te doen. Daarbij zal goedkoopst-compenserend leidraad zijn, zodat het doen van boodschappen niet perse door de aanvrager zelf met hulp hoeft te worden gedaan. Ook hier is het te bereiken resultaat van belang en is de manier waarop daaraan ondergeschikt.

Lid 3 gaat weer in op gebruikelijke zorg. Net zoals geldt bij een schoon en leefbaar huis geldt ook bij dit resultaatgebied dat aanwezige huisgenoten geacht worden de taken rond boodschappen en maaltijdbereiding over te nemen wanneer de huisgenoot die hier normaal

voor zorgt uitvalt. Verder bepaalt lid 3 dat een bruikbare boodschappenservice of bruikbare maaltijdvoorziening die leidt tot het te bereiken resultaat voorliggend is op eventuele individuele voorzieningen. Om te bepalen of een boodschappenservice of maaltijdvoorziening bruikbaar is, zal gekeken moeten worden naar gezinssamenstelling, kosten en concrete beschikbaarheid. Als een voorliggende voorziening niet beschikbaar is, kan daar uiteraard geen gebruik van worden gemaakt.

Lid 4 bepaalt dat indien in voldoende mate sprake is van gebruikelijk zorg of een voorliggende voorziening aanwezig is, waarmee het resultaat bereikt kan worden, er geen ruimte bestaat voor een individuele voorziening.

Artikel 13. Beschikken over schone draagbare en doelmatige kleding

Lid 1

Gemeenten dienen aanvragers in staat te stellen te beschikken over schone, draagbare en doelmatige kleding. Dit onderdeel is beperkt tot het verzorgen van kleding die iemand in zijn bezit heeft. Begeleiding bij het kopen van kleding valt niet onder afdwingbare compensatie, maar als daar behoefte aan bestaat, kan de gemeente wel bemiddelen bij het regelen dat er geschikte en passende kleding wordt gekocht, bijvoorbeeld met inschakeling van vrijwilligers. De wijze waarop deze ondersteuning wordt geboden, is afhankelijk van de gezamenlijk door aanvrager en gemeente te kiezen oplossing.

Als mobiliteit het probleem is, kan gedacht worden aan een vervoersvoorziening om dat probleem op te lossen. Als er hulp bij het huishouden aanwezig is, zou dit de oplossing kunnen bieden. Dat hoeft niet perse via het samen kopen van kleding: het is ook mogelijk met behulp van anderen kleding aan te schaffen. Wat doelmatige kleding precies is zal per situatie verschillen. Het moge duidelijk zijn dat het gaat om dagelijkse kleding en niet om exceptionele kleding zoals bijvoorbeeld speciale gelegenheidskleding.

Lid 2

Schone, draagbare en doelmatige kleding betekent dat er gewassen, gestreken en eventueel gerepareerd moet kunnen worden, alles voor zover de aanvrager daartoe niet in staat is. Het wassen zal veelal gebeuren met de algemeen gebruikelijke wasmachine. Ook het drogen van de was vindt indien mogelijk plaats op moderne wijzen van drogen: de wasdroger. Voor zover het noodzakelijk is kleding te strijken kan dit ook onder te compenseren problemen vallen. Daarbij is weer uitgangspunt wat in de maatschappij algemeen gangbaar is.

Lid 3 en 4.

Het beoordelen van de mate waarin gebruikelijke zorg aanwezig en inzetbaar is zal ook plaatsvinden wanneer zich problemen voordoen op dit resultaatgebied.

Als er voorliggende, algemene, collectieve of algemeen gebruikelijke voorzieningen zijn, die tot het te bereiken resultaat kunnen leiden, zal geen ruimte bestaan voor individuele voorzieningen. Hierbij wordt uiteraard gekeken of er wel sprake is van maatwerk.

Artikel 14. Het thuis kunnen zorgen voor kinderen die tot het gezin behoren

Lid 1 spreekt over de dagelijkse zorg van kinderen die tot het gezin behoren. Dit kan onder de compensatieplicht behoren als een ouder met beperkingen dat zelf niet kan. Compensatie is dan bedoeld als ondersteuning. Het zal nooit gaan om volledige overname. In die situatie zullen andere oplossingen gezocht moeten worden. Te denken valt aan algemeen gebruikelijke en voorliggende voorzieningen zoals kinderopvang.

Het ondersteunen bij de opvoeding in een ontregeld gezin valt onder de Wet op de jeugdzorg en intensieve zorg voor gehandicapte kinderen, die de gebruikelijke zorg overstijgt, valt onder de AWBZ.

Lid 2 biedt de mogelijke oplossingen. Het thuis verzorgen van kinderen die tot het gezin behoren zal veelal van kortere duur zijn. De compensatie van het niet zelf verzorgen (en opvoeden) van tot het gezin behorende kinderen zal bij een langere duur opgelost kunnen worden via algemeen gebruikelijke, voorliggende en algemene voorzieningen. Soms zal tijdelijke compensatie van belang zijn om de ouder(s) de gelegenheid te geven een definitieve oplossing te zoeken.

Voorliggende voorzieningen spelen dan een grote rol. Te denken valt aan kinderopvang, gastouders, oppasgrootouders enz.

Lid 3 en 4.

Gebruikelijke zorg of voor- tussen- en naschoolse opvang, kinderopvang of andere opvangmogelijkheden die in de individuele situatie van de aanvrager kunnen leiden tot het te bereiken resultaat kunnen het verstrekken van een individuele voorziening onnodig maken. Er zal dus altijd eerst beoordeeld moeten worden of er sprake is van dit soort oplossingsmogelijkheden.

Artikel 15. Zich verplaatsen in en om de woning

Lid 1. Het te bereiken resultaat betekent dat de aanvrager zich in, om en nabij zijn woning moet kunnen verplaatsen. Daarbij dient gedacht te worden aan het verplaatsen in het kader van het wonen, waarbij de woning bij alle verplaatsingen centraal staat. Alle andere verplaatsingen, die verder gaan dan de woning (zoals het gaan posten van een brief, het op bezoek gaan bij een buurman of het maken van een ommetje) horen bij het volgende te bereiken resultaat: zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel. Bij deze verplaatsingen horen wel de verplaatsing naar een centrale hal in een flat, waar veelal de brievenbussen zijn, of naar een balkon of de tuin. Wat de tuin betreft moet het mogelijk zijn in die tuin te komen, de inrichting van de tuin is een eigen verantwoordelijkheid.

In de woning moeten de normale woonruimten bereikt kunnen worden. Te denken valt daarbij aan de woonkamer, het slaapvertrek, of mogelijk de slaapvertrekken, het toilet en de douche. Als er een berging is, moet ook de berging bereikt kunnen worden, als belanghebbende deze daadwerkelijk gebruikt.

In principe zullen zolders zonder stahoogte, veelal bereikbaar zonder vaste trap, met bijvoorbeeld een vlizotrap, niet onder de compensatieplicht vallen.

Het doel hierbij is dat men zich in die ruimten zodanig kan verplaatsen en zich daardoor zodanig kan redden dat normaal functioneren mogelijk is. Om dit resultaat te bereiken wordt compensatie geboden in de vorm van een rolstoel voor dagelijks gebruik. De rolstoel kan nieuw of gebruikt zijn. Het is niet zo dat de compensatieplicht betekent dat iemand een nieuwe voorziening moet ontvangen, de compensatieplicht betekent dat iemand met de verstrekking het te bereiken resultaat moet kunnen bereiken.

Het kunnen verplaatsen in de woning kan betekenen dat er ook andere voorzieningen getroffen moeten worden, bijvoorbeeld om de woning voldoende rolstoeltoegankelijk te maken of om de verdieping te kunnen bereiken. Met de rolstoel kan iemand zich immers alleen horizontaal verplaatsen. Wil iemand dan de slaap- of badkamer op de verdieping kunnen bereiken dan kan een traplift nodig zijn.

Deze aanvullende voorzieningen vallen dan onder het resultaatgebied "wonen in een geschikt huis".

Lid 2.

In principe zal een rolstoel voor verplaatsing in, om en nabij het huis verstrekt worden als men een dergelijke voorziening voor dagelijks zittend gebruik nodig heeft. Aan een dergelijke noodzaak gaat vaak een periode vooraf waarin gebruik wordt gemaakt van andere hulpmiddelen, (ooit) verstrekt op basis van de Zorgverzekeringswet of AWBZ of zelf aangeschaft. De zogenaamde rolstoel voor incidenteel gebruik valt hier niet onder: deze rolstoel wordt immers niet gebruikt voor verplaatsen in, om en nabij de woning, maar wordt vooral gebruikt als men zich elders moet verplaatsen en dat zonder een rolstoel niet kan, zoals tijdens een uitstapje. Voor dit soort rolstoelen kan gebruik gemaakt worden van speciaal hiervoor beschikbare uitleendepots, of van rolstoelen die op de plaats van bestemming beschikbaar zijn, zoals in pretparken, dierentuinen en dergelijke.

De rolstoel voor incidenteel gebruik wordt alleen dan verstrekt, indien de gemeente geen regeling heeft voor het lenen van dit soort rolstoelen. Ook is het wellicht in incidentele situaties noodzakelijk om andere redenen een dergelijke rolstoel voor incidenteel gebruik te verstrekken. Het zal hierbij gaan om uitzonderingen: uitgangspunt is dat een rolstoel alleen verstrekt wordt indien die noodzakelijk is voor het verplaatsen in, om en nabij de woning.

lid 3 en 4.

Een rolstoelpool zou kunnen leiden tot een adequate oplossing voor het probleem van het verplaatsen op andere plaatsen dan rond de woning. Daarom zal een rolstoelpool een oplossing kunnen bieden voor diegenen die behoefte hebben aan een oplossing voor incidenteel gebruik waarbij het gebruik niet in en om de woning plaatsvindt.

Als daar sprake van kan zijn zal geen individuele voorziening worden verstrekt.

Artikel 16. Zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel.

Lid 1.

Als het gaat om het zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel is het te bereiken resultaat dat de aanvrager zich met een of ander vervoermiddel binnen zijn eigen woonplaats en het direct daaromheen gelegen gebied kan verplaatsen.

Die verplaatsingen moeten passen in het kader van het leven van alledag. Dat zijn alle verplaatsingen die niet uitsluitend te maken hebben met verplaatsingen in het kader van een betaalde baan. Heeft men voor dat soort verplaatsingen een aparte voorziening nodig, die verder gaat dan de normale voorziening voor het verplaatsen in het kader van het leven van alledag, dan zal deze voorziening niet onder de compensatieplicht vallen maar vergoed dienen te worden vanuit de voorzieningen ten behoeve van werken: zoals de Wia.

Maar het enkele feit dat je met de voorziening die je nodig hebt in het kader van het leven van alledag, ook naar je werk kunt, ontslaat de gemeente niet van de compensatieplicht. Ook niet-gehandicapten gebruiken hun auto vaak voor het reguliere woon-werkverkeer of voor het vervoer in het kader van werk.

Lid 2.

De individuele voorzieningen die verstrekt gaan worden om als resultaat te bereiken dat iemand zich met een of ander vervoermiddel in de woonplaats en directe omgeving kan verplaatsen betreffen een breed scala van verplaatsingen. Uitgesloten zijn verplaatsingen die met een speciaal middel gemaakt moeten worden in verband met betaalde arbeid. Verder zijn ook vakanties en ander verblijf buiten het gebied zoals omschreven met woonplaats en omgeving uitgesloten.

Daarvoor wordt door het Ministerie van VWS Valys beschikbaar gesteld. Valys is aanvullend op de door de Wmo te compenseren voorzieningen en valt buiten de verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders. Valys regelt het vervoer wanneer de pashouder een vervoersbehoefte heeft die verder reikt dan 5 OV-zones vanaf het woonadres van de pashouder of wanneer het vertrekadres is gelegen op een afstand van meer dan 5 OV-zones vanaf het

woonadres van de pashouder. De gemeente is verantwoordelijk voor de vervoersbehoefte van de pashouder tot en met vijf OV-zones vanaf diens woonadres of wanneer het vertrekadres is gelegen op een afstand tot en met 5 OV-zones vanaf het woonadres van de pashouder.

Wel gaat het om verplaatsingen nodig voor het doen van boodschappen (zodat ook op deze wijze het resultaat van het kunnen beschikken over de eerste levensbehoeften wordt bereikt), nodig om op bezoek te gaan, nodig om naar artsen, paramedici, specialisten en voor ziekenhuisonderzoek, voor zover het zogenaamde zittend ziekenvervoer daar geen oplossing voor biedt. Dit medisch vervoer betreft vooral situaties waarbij dat vervoer zo frequent is dat het beschikbaar gestelde vervoer bijna geheel aan dit medisch vervoer gebruikt zou worden. In deze situatie kan extra vervoer ter compensatie geboden worden. Ook het vervoer om in de natuur te zijn, al dan niet met familie of vrienden, of het vervoer om een kerk, een sporthal, of een museum te bezoeken valt onder de compensatieplicht.

De omvang van de te bieden compensatie zal over het algemeen liggen tussen 1500 en 2000 kilometer per jaar. Het kan voorkomen dat er een grotere vervoersbehoefte bestaat. Van belang is dan vast te stellen of dat een realistische vervoersbehoefte is, gezien de medische, maar ook gezien de financiële situatie van de aanvrager.

Lid 3 en 4.

Bij de vervoersvoorzieningen kan een scootermobielpool een oplossing bieden voor personen met een beperkte vervoersbehoefte op de korte afstand. Datzelfde geldt voor het zogenaamde vraagafhankelijke vervoer van deur tot deur. Om hierbij te komen tot maatwerk zal de vervoersbehoefte van de aanvrager uitgangspunt zijn van de beoordeling welke voorziening nodig is om het te bereiken resultaat te bereiken. Voorliggende voorzieningen kunnen individuele voorzieningen voorkomen.

Artikel 17. De mogelijkheid medemensen te ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aan te gaan waaronder begrepen het deelnemen aan recreatieve, maatschappelijke of religieuze activiteiten

Lid 1.

Het te bereiken resultaat ten aanzien van de mogelijkheid om medemensen te ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aan te gaan waaronder begrepen het deelnemen aan recreatieve, maatschappelijke of religieuze activiteiten bestaat uit het kunnen afleggen van gewenste bezoeken en het deelnemen aan gewenste activiteiten. Daarbij kan gedacht worden aan familiebezoek, aan het bezoeken van bijeenkomsten of het bezoeken van kerkdiensten, het deelnemen aan het verenigingsleven, maar ook het volgen van cursussen om de vrije tijd op een aangename wijze te kunnen invullen. Voorwaarden hiervoor zijn bijvoorbeeld het zich kunnen verplaatsen naar deze bestemmingen. Daarvoor zal artikel 16 over het algemeen een voldoende oplossing kunnen bieden.

Lid 2.

Als vervoer de belanghebbende voldoende in staat stelt aan activiteiten deel te nemen kan via artikel 16 het vervoersprobleem opgelost worden. Om deel te kunnen nemen aan sportactiviteiten kan het nodig zijn een hulpmiddel zoals een sportrolstoel beschikbaar te stellen.

Lid 3 en 4.

Als sprake is van voorliggende voorzieningen, die het probleem op kunnen lossen, zal er geen ruimte meer zijn voor individuele voorzieningen.

Artikel 18. Respijtzorg

Wanneer een mantelzorger tijdelijk zijn taken niet kan uitvoeren, bijvoorbeeld door vakantie, ziekte of (dreigende) overbelasting, dan kan respijtzorg worden ingezet. Dit is mogelijk voor een maximale periode van zes weken waarbij de omvang wordt bepaald aan de hand van de zorgbehoefte van degene die verzorgd wordt.

Hoofdstuk 6. Verstrekking van een individuele voorziening in natura, als persoonsgebonden budget en als financiële tegemoetkoming. Eigen bijdrage en eigen aandeel

Paragraaf 1. Verstrekking van individuele voorzieningen

Artikel 19. Mogelijke verstrekkingvormen

In dit artikel wordt allereerst behandeld in welke vormen voorzieningen verstrekt kunnen worden. De mogelijkheden voorzieningen te verstrekken in natura of met een persoonsgebonden budget zijn voorgeschreven in artikel 6 Wmo. De financiële tegemoetkomingen kunnen niet ontbreken omdat artikel 7 lid 2 Wmo spreekt over een "financiële tegemoetkoming voor een bouwkundige of woontechnische ingreep in of aan de woonruimte".

Artikel 20. Ingangsdatum

De Wmo heeft geen bepalingen over de ingangsdatum voor een te verstrekken individuele voorziening. Daarom is in dit artikel een ingangsdatum bepaald, namelijk de datum waarop het besluit is genomen tot toekenning van de voorziening. Een voorziening op een eerdere datum toekennen is echter mogelijk wanneer de belanghebbende redenen kan aanvoeren die een toekenning op een eerdere datum in alle redelijkheid rechtvaardigen. Daarbij wordt uitgegaan van de datum van het indicatieadvies omdat de noodzaak voor de voorziening niet eerder is vastgesteld.

Paragraaf 2. Verstrekking in natura

Artikel 21. Inhoud beschikking

Dit artikel bepaalt in lid 1 welke aspecten bij het verstrekken van een voorziening in natura in ieder geval in de beschikking vastgelegd moeten worden.

Het gaat er daarbij allereerst om welke voorziening(en) aan de orde zijn. Dit uiteraard in relatie tot de te bereiken resultaten. Vervolgens wordt aangegeven wat de duur van de voorziening is: voor hoe lang wordt iets toegekend of hoe lang moet men in principe de bepaalde voorziening kunnen gebruiken om het resultaat te bereiken. Vervolgens is van belang te vermelden op welke wijze de voorziening in natura verstrekt wordt. Als er sprake is van een overeenkomst wordt deze overeenkomst vermeld.

Ook andere aspecten, speciaal aspecten die voor deze ene verstrekking gelden, dienen in de beschikking opgenomen te worden.

Lid 2 geeft aan dat als een eigen bijdrage gevraagd wordt, dit in de beschikking komt te staan. Dit betreft alleen het gegeven dat een eigen bijdrage gevraagd wordt. Hoe hoog de eigen bijdrage is zal door het CAK bepaald worden en door het CAK bij afzonderlijke beschikking worden opgelegd.

Paragraaf 3. Verstrekking als persoonsgebonden budget

Artikel 22. Overwegende bezwaren

Artikel 20 lid 1 bepaalt dat die situaties waarin geen persoonsgebonden budget verstrekt wordt, ook al is dat aangevraagd, omdat zij vallen onder de formulering van artikel 6 Wmo: “overwegende bezwaren” door het college opgenomen moeten worden in het Besluit maatschappelijke ondersteuning. Dit kan zijn als vast staat dat belanghebbende niet in staat is de gelden te beheren. Het collectief vraagafhankelijk vervoer komt als systeem in gevaar als vrijheid tot keuze van een persoonsgebonden budget zou leiden tot leegloop.

De bepaling in lid 2 biedt de mogelijkheid om in situaties waar een Pgb wel is toegekend de uitbetaling aan te houden als er een onaanvaardbaar risico dat de middelen niet doelmatig kunnen worden besteed. Dat kan zijn bij langdurige roodstand waardoor de klant het geld niet kan opnemen. Maar het kan ook zijn om te voorkomen dat het geld wordt overgemaakt op een rekeningnummer van dubieuze Pgb-bureaus.

Artikel 23. Inhoud beschikking

Lid 1 van artikel 21 bepaalt wat er bij het verstrekken van een persoonsgebonden budget in ieder geval vastgelegd moet worden in de beschikking. Het gaat daarbij allereerst om de formulering van het te bereiken resultaat zodat helder is waarvoor het persoonsgebonden budget gebruikt moet worden. Dat kan beperkt zijn, zoals het bezoeken van familie, vrienden en kennissen en het doen van boodschappen met een scootermobiel, maar ook een meer algemeen geformuleerd resultaat, zoals het maken van alle noodzakelijke verplaatsingen in de naaste woon- en leefomgeving.

Als er een programma van eisen wordt verstrekt (waar is het geld voor bedoeld, aan welke eisen moet voldaan zijn) wordt dat ook in de beschikking vastgelegd onder bijvoeging van het program van eisen.

Vervolgens kan in de beschikking worden vastgelegd wat de omvang van het persoonsgebonden budget is, welk bedrag men ontvangt, met vermelding hoe dat bedrag tot stand is gekomen. Tot slot moet voor wat betreft de verantwoording ook in de beschikking worden vastgelegd wat van degene tot wie de beschikking is gericht in dit opzicht wordt verwacht.

Lid 2 van dit artikel bepaalt dat bij het heffen van een eigen bijdrage dit in de beschikking vermeld moet worden, waarbij meegenomen kan worden dat het CAK de hoogte van de eigen bijdrage vaststelt en per beschikking op zal leggen.

Paragraaf 4. Verstrekking van een financiële tegemoetkoming

Artikel 24. Inhoud beschikking

Lid 1 bepaalt ten aanzien van de financiële tegemoetkoming wat in ieder geval in de beschikking vermeld wordt. Het gaat hier allereerst om de vermelding van het te bereiken resultaat waarvoor de financiële tegemoetkoming gebruikt dient te worden. Daarnaast moet vermeld worden voor welke duur, voor welke periode de financiële tegemoetkoming verstrekt wordt en tenslotte dient hier vermeld te worden of er een overeenkomst van toepassing is op deze verstrekking. Uiteraard moet ook de hoogte van de financiële tegemoetkoming vermeld worden.

Lid 2.

Bij het verstrekken van een financiële tegemoetkoming bestaat de mogelijkheid een eigen aandeel te vragen. Indien dit van toepassing is moet dit in de beschikking vermeld worden. De berekening van het eigen aandeel gebeurt door het CAK. Het CAK kan dan, als al een eigen

bijdrage AWBZ wordt betaald, deze herberekenen omdat een eigen aandeel op basis van de Wmo voor gaat op een eigen bijdrage in het kader van de AWBZ.

Paragraaf 5. Eigen bijdrage en eigen aandeel

Artikel 25. Eigen bijdrage en eigen aandeel.

Artikel 24 lid 1 bepaalt in welke gevallen een eigen bijdrage of eigen aandeel verschuldigd is. De enige individuele voorzieningen waarvan de wet heeft bepaald dat daar géén bijdrage voor mag worden gevraagd is de rolstoel. Voor alle andere voorzieningen kan dat dus wel.

Lid 2 maakt hierop een uitzondering. Wanneer de te verstrekken voorziening is bestemd voor een belanghebbende die jonger is dan 18 jaar dan wordt géén eigen bijdrage of eigen aandeel opgelegd. Ook niet bij de ouders of voogden.

Hoofdstuk 7. Procedurele bepalingen rond onderzoek, advies en besluitvorming, intrekking en terugvordering

Artikel 26. Beslistermijn.

De Algemene wet bestuursrecht regelt dat, als bij wettelijk voorschrift niet anders is bepaald, een besluit genomen dient te worden binnen een redelijke termijn. Die redelijke termijn is 8 weken. De Wmo bepaalt niets over beslistermijnen. Het college heeft de mogelijkheid om afwijkende termijnen vast te stellen. Het is logisch voor enkele onderdelen wel een langere termijn vast te stellen. Dit geldt met name voor voorzieningen waarvoor bij derden een offerte of een nader (medisch) advies moet worden opgevraagd. In die gevallen zal daarmee de nodige tijd gemoeid zijn, zodat de termijn van acht weken niet haalbaar is. Daarom is daarvoor een beslistermijn opgenomen van 14 weken.

In lid 2 is bovendien opgenomen dat het college zijn beslissing met ten hoogste 8 weken kan verdagen. Er kunnen zich immers situaties voordoen waardoor het onmogelijk wordt de termijn van 8 weken te halen.

Artikel 27. Algemene voorwaarden en weigeringsgronden

Er geldt een aantal algemene voorwaarden en weigeringsgronden bij het verstrekken van individuele voorzieningen.

Lid 1 onder a bepaalt dat het noodzakelijk is dat een voorziening langdurig noodzakelijk is. Op deze regel bestaat één duidelijke uitzondering: hulp bij het huishouden na een ziekte of ziekenhuisopname. Als deze kortdurende hulp bij het huishouden binnen een gemeente niet geleverd kan worden als algemene voorziening, waardoor geen individuele voorziening meer nodig zal zijn, zal deze hulp als individuele voorziening verstrekt moeten worden. Wat langdurig noodzakelijk is hangt geheel af van de situatie, maar ook een te bereiken resultaat voor een belanghebbende die terminaal is dient gerekend te worden tot langdurig noodzakelijk. De voorziening zal immers iemands gehele verdere leven noodzakelijk zijn.

Lid 1 onder b bepaalt dat de voorziening als de goedkoopst-compenserende voorziening aangemerkt moet kunnen worden. Het gaat daarbij op de eerste plaats om een voorziening die compenserend is voor de ondervonden problemen, zodat het te bereiken doel daadwerkelijk bereikt kan worden. Maar wanneer dan meerdere voorzieningen compenserend blijken te zijn mag volstaan worden met de goedkoopste voorziening.

Lid 2 onder a en b sluit aan op de eigen verantwoordelijkheid van mensen die een beroep willen doen op ondersteuning vanuit de Wmo. In veel gevallen kunnen belemmeringen immers

worden opgeheven (of aanzienlijk verminderd) door het anders organiseren van zaken. Het is dan niet nodig hulpmiddelen of professionele ondersteuning in te zetten.

Van de andere kant moeten mensen rekening houden met hun beperkingen wanneer zij bepaalde keuzes maken. Doen zij dat niet of onvoldoende en ontstaan daardoor belemmeringen in het normale functioneren dan is dat reden om een eventuele aanvraag af te wijzen.

Onder c en d is bepaald dat geen voorziening wordt toegekend indien de voorziening als algemeen gebruikelijk beschouwd dient te worden voor een persoon als de aanvrager of wanneer de aanvrager niet woonachtig is in de gemeente Delft.

Verder wordt geen voorziening toegekend als de aanvrager daarvoor al kosten heeft gemaakt en niet meer is na te gaan of de voorziening noodzakelijk was en of wel sprake was van een goedkoopst compenserende voorziening. Is de voorziening te duur geweest dan kan de gemeente volstaan met het vergoeden van een lager bedrag conform de goedkoopst-compenserende voorziening.

Onder f is bepaald dat pas weer een nieuwe, vervangende voorziening wordt verstrekt nadat de afschrijvingstermijn is verlopen. Daarbij gelden twee uitzonderingen namelijk wanneer de voorziening verloren is gegaan zonder schuld van de belanghebbende en wanneer de belanghebbende bereid de veroorzaakte kosten geheel of gedeeltelijk te vergoeden.

Tot slot is onder g bepaald dat geen voorziening wordt toegekend wanneer die uitsluitend bedoeld is voor therapeutische doeleinden.

Artikel 28. Advisering

Lid 1.

Het kan noodzakelijk zijn voor de beoordeling van het recht op een voorziening nader onderzoek te doen. Hetzelfde geldt ten aanzien van voorzieningen die al eerder zijn verstrekt, bijvoorbeeld ingeval het beleid is gewijzigd en als gevolg daarvan een herbeoordeling noodzakelijk is. Als daar aanleiding voor is biedt artikel 26 daartoe de mogelijkheid. Geregeld is dat het college twee mogelijkheden heeft: het college kan allereerst iemand oproepen op een bepaalde plaats en tijd te verschijnen en daar die vragen te beantwoorden die nodig zijn om tot een zorgvuldig besluit te komen.

De tweede mogelijkheid is uitgebreider: deze biedt ook de gelegenheid tot onderzoek, bijvoorbeeld door een arts. Bij de advisering zal de ICF terminologie gebruikt worden met het oog op de consistentie van verslag, onderzoek en beoordeling.

Het zal duidelijk zijn dat er van deze mogelijkheden alleen maar gebruik kan worden gemaakt als dit noodzakelijk is, dat wil zeggen als zonder dit onderzoek een zorgvuldige besluitvorming niet mogelijk is.

In principe mag van de aanvrager verwacht worden mee te werken. Is de aanvrager niet bereid tot medewerking, dan zal het college moeten beoordelen of zonder deze medewerking een zorgvuldig besluit te nemen is. Is dat niet mogelijk dan zal het college de aanvraag buiten behandeling kunnen stellen. Is wel een zorgvuldig besluit mogelijk dan zal dat besluit genomen moeten worden.

Lid 2 geeft de situaties weer waarin een adviesinstantie (over het algemeen een medisch adviseur) in ieder geval om advies gevraagd zal worden.

In een aantal situaties is het immers van groot belang te weten wat de aard van de (medische) problemen is en welke prognose er bestaat. Dit kan van belang zijn bij de bepaling van de aard en de omvang van de voorzieningen om de gewenste resultaten te bereiken.

Ook wanneer het in beginsel duidelijk is dat een aangevraagde voorziening op medische gronden zal worden afgewezen zal in ieder geval een advies worden gevraagd.

Lid 3 biedt het college de mogelijkheid ook in andere situaties advies in te winnen, bijvoorbeeld wanneer de medische omstandigheden van de belanghebbende zodanig zijn gewijzigd dat die

de noodzaak van een voorziening of de soort voorziening kunnen beïnvloeden. Is daarentegen het verloop van het ziektebeeld al helder dan zal niet in alle gevallen nader medisch advies nodig zijn.

Er kunnen zich tot slot situaties voordoen dat er anderszins behoefte bestaat aan een medisch advies. Dan biedt lid 3 onder b van dit artikel daartoe de mogelijkheid.

Artikel 29. Wijziging situatie

Dit artikel voorziet erin dat bij een gewijzigde situatie de plicht bestaat het college hiervan op de hoogte te stellen als men kan vermoeden dat dit invloed kan hebben op de verstrekte voorziening. Zo zal bij overlijden de voorziening stopgezet kunnen worden en dienen de erven dit zo snel mogelijk te melden. Uiteraard kan de gemeente in deze situatie ook via het GBA kennis hebben van deze gewijzigde omstandigheid.

Maar andere omstandigheden zijn minder gemakkelijk kenbaar door de gemeente. In die situatie kan men op basis van dit artikel verwachten dat wijzigingen worden doorgegeven. Het kan overigens geen kwaad deze bepaling in de beschikking te herhalen, hetgeen de kans dat er kennis van genomen wordt aanzienlijk vergroot.

Artikel 30. Intrekking en beëindiging

Een besluit, genomen op basis van deze verordening, kan in bepaalde omstandigheden geheel of gedeeltelijk ingetrokken worden.

Lid 1 bepaalt dat een besluit zal worden ingetrokken als bij de toekenning voorwaarden gesteld zijn en daar op enig moment niet of niet meer aan is voldaan..

Ook de situatie dat beslist is op onjuist verstrekte gegevens biedt de mogelijkheid een genomen beschikking geheel of ten dele in te trekken. Is een voorziening in de vorm van een Pgb verstrekt dan wordt het besluit ingetrokken of gewijzigd wanneer de budgethouder schriftelijk heeft aangegeven geen prijs meer te stellen op het budget.

Ook wanneer de budgethouder de verplichtingen die verbonden zijn aan het Pgb niet nakomt kan op grond van het vierde lid het betreffende besluit worden ingetrokken of gewijzigd.

Een beslissing wordt genomen met de bedoeling dat men daar een voorziening mee treft. Als blijkt dat bij het verlenen van een financiële tegemoetkoming binnen 6 maanden na het nemen van de beslissing de voorziening nog niet is getroffen, is er ook de mogelijkheid een beslissing geheel of ten dele in te trekken.

Heeft de financiële tegemoetkoming betrekking op een woonvoorziening van bouwkundige of woontechnische aard dan wordt ervan uitgegaan dat de voorziening binnen zeven maanden na het besluit is genomen wordt gerealiseerd. Is dat niet het geval dan kan dat een reden zijn om het besluit in te trekken.

Het beëindigen van een voorziening heeft betrekking op de situatie waarin belanghebbende overlijdt en een voorziening heeft in de vorm van een (periodiek uitbetaald) Pgb of een periodieke financiële tegemoetkoming. Bij een Pgb eindigt de betaling direct de dag nadat de budgethouder is overleden. Een periodieke financiële tegemoetkoming eindigt pas op de eerste dag van de maand die volgt op de maand waarin de rechthebbende is overleden.

Artikel 31. Terugvordering

Indien een besluit is ingetrokken (en ook alleen maar in die situatie) kan eventueel tot terugvordering worden overgegaan. Voorwaarde is dat het recht op de voorziening is ingetrokken. Een voorziening in natura, een financiële tegemoetkoming of een pgb kan worden teruggevorderd. Hierbij geldt een privaatrechtelijke procedure.

Hetzelfde geldt wanneer een financiële tegemoetkoming of een Pgb abusievelijk ten onrechte of tot een te hoog bedrag is uitbetaald.

De mogelijkheid tot terugvordering van (een deel van) een financiële tegemoetkoming of een Pgb is in lid vier in tijd beperkt tot een periode van vijf jaar nadat het besluit is genomen.

Deel 2: Maatschappelijke Opvang en Vrouwenopvang

Artikel 32. Begripsbepalingen

In deel 2 van deze verordening wordt verstaan onder:

Lid 1. Wet

Waar staat “de wet” wordt bedoeld de Wet maatschappelijke ondersteuning.

Lid 2. College

Waar staat “College” wordt bedoeld: het College van burgemeester en wethouders van de gemeente Delft.

Lid 3. Opvang

Waar in dit deel gesproken wordt over opvang dan worden daarmee de voorzieningen bedoeld zoals die omschreven zijn in de leden 4, 5 en 6.

Lid 4. 24-uursverblijf of voltijd verblijf vrouwenopvang waaronder crisisopvang

Een voorziening voor vrouwenopvang is bedoeld voor vrouwen die al dan niet met hun kinderen gevlucht zijn vanwege relationeel geweld of dreiging daarvan. De opvang kan op een geheim adres zijn, duurt een volledig etmaal of langer maar zal altijd van tijdelijke aard zijn. Tijdens de opvang wordt onderdak geboden alsmede slaapgelegenheid en begeleiding en eventueel ook voeding.

Lid 5. 24-uursverblijf of voltijd verblijf maatschappelijke opvang waaronder crisisopvang

Deze vorm van opvang is met name bedoeld voor mensen die dakloos of thuisloos zijn en heeft verder dezelfde kenmerken als de voorziening voor vrouwenopvang.

Lid 6. Begeleid wonen

Het gaat bij deze vorm van opvang over een woonvorm voor mensen die in bepaalde mate zelfstandig of in een kleine gemeenschap kunnen wonen maar nog niet de volledige regie hebben over het wonen. Deze mensen krijgen begeleiding en/of dagbesteding en betalen een bijdrage of een huurbedrag aan een instelling die de opvang verzorgt.

Lid 7. Instelling

Het gaat hierbij altijd over een niet natuurlijk persoon maar over een organisatie die een voorziening exploiteert of trajecten voor opvang uitvoert.

Lid 8 en 9. Cliënt en Eigen Bijdrage

Een cliënt is alleen iemand van 18 jaar of ouder die van een voorziening voor opvang gebruik maakt. Dat kan samen met zijn of haar kinderen zijn maar belangrijk is dat alleen de cliënt een eigen bijdrage hoeft te betalen.

Artikel 33. Reikwijdte

Het college moet op grond van dit artikel de instellingen aanwijzen waarop de bepalingen uit dit deel van de verordening van toepassing zijn.

Artikel 34. Eigen bijdrage voor opvang

In lid 1 is bepaald dat iedere cliënt die gebruik maakt van een voorziening voor opvang een eigen bijdrage verschuldigd is.

De hoogte van die eigen bijdrage moet door het college worden vastgelegd in het Besluit voorzieningen maatschappelijke ondersteuning. Daarbij moet het college rekening houden met hetgeen bepaald is in het ministeriële Besluit maatschappelijke ondersteuning. Het is niet nodig dat het college in alle individuele gevallen zelf de bijdrage vaststelt in ook int. Daarom is in lid 3 geregeld dat het college de vaststelling en inning kan mandateren aan de instelling die de opvang verzorgt.

Deel 3. Slotbepalingen

Artikel 35. Hardheidsclausule

Juist omdat het in de Wmo om maatwerk gaat zal het college er niet aan ontkomen om, ook al is er een zorgvuldige afweging gemaakt, uiteindelijk toch te beoordelen of deze afweging niet leidt tot onbillijkheden van overwegende aard.

Deze afweging zal minder vaak voorkomen dan in normale omstandigheden te verwachten is. Immers, bij de afwegingen gaat het al om een zeer persoonlijke beoordeling. Als ondanks die zeer persoonlijke afweging toch nog sprake is van een niet billijke situatie is de hardheidsclausule een vangnet. Daarbij kan de aanvrager ook een beroep doen op deze clausule.

Wordt de hardheidsclausule vaker voor één onderwerp gebruikt dan kan men zich afvragen of het beleid terzake niet aangepast zou moeten worden.

Artikel 36. Besluit en Beleidsregels

In dit artikel krijgt het college opdracht om nadere regels vast te stellen. Het gaat daarbij op de eerste plaats over de financiële uitwerking zoals de omvang van financiële verstrekkingen en de hoogte van de eigen bijdrage en het eigen aandeel. Deze regels zullen worden vastgelegd in een Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Delft.

Daarnaast kan het college ook andersoortige regels vaststellen waarmee uitvoeriger bepaald wordt hoe de uitvoering van deze verordening vorm zal worden gegeven. Het gaat daarbij concreet over regels die worden gesteld ten aanzien van de urennormering bij de inzet van hulp in de huishouding, de mate waarin rekening wordt gehouden met gebruikelijke zorg en de voorzieningen die als algemeen gebruikelijk worden beschouwd. Tot slot zal het college ook regels moeten stellen over de manier waarop de toegang tot het aanvragen van individuele voorzieningen in samenhang met voorzieningen op het gebied van wonen en zorg als bedoeld in de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten is geregeld.

Artikel 37. Indexering

Lid 1

Bepaalde bedragen zullen jaarlijks aangepast worden zonder dat het college hier iets voor hoeft te doen. Te denken valt daarbij aan de maximale bedragen voor de eigen bijdrage en het eigen aandeel die door het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport jaarlijks worden aangepast. Het college is op basis van lid 1 van dit artikel ook bevoegd eigen bedragen aan te passen.

Om deze reden is ervoor gekozen alle bedragen in het Besluit voorzieningen maatschappelijke ondersteuning gemeente Delft op te nemen, zodat de bedragen snel en gemakkelijk aan te passen zijn.

Lid 2

In dit lid worden afwijkende regels gesteld voor het aanpassen van de hoogte van de eigen bijdrage voor maatschappelijke opvang, vrouwenopvang en begeleid wonen zoals in deel 2 van deze verordening bedoeld.

Artikel 38. Evaluatie

De wet vereist evaluatie. In dit artikel wordt deze evaluatie in de tijd vastgelegd.

Artikel 39. Inwerkingtreding

Dit artikel regelt in lid 1 de inwerkingtreding van deze verordening. Daarmee komt op hetzelfde moment de hieraan voorafgaande verordening te vervallen.

In lid 2 wordt ten aanzien van de bepalingen uit deel 2 van deze verordening bepaald dat die pas in werking treden op het moment waarop ook de wijziging van de Wmo in werking treedt. Deze wijziging is bij het opstellen van onderhavige verordening immers nog niet definitief waardoor de bepalingen nog geen rechtswerking kunnen hebben.

Artikel 40. Overgangsbepaling

In dit artikel is bepaald, dat een aanvraag die vóór de inwerkingtreding van deze nieuwe verordening is ingediend en waarop dan nog geen besluit is genomen zal worden afgehandeld op basis van de bepalingen uit de eerdere verordening. Hetzelfde geldt voor de afhandeling van bezwaarschriften die zijn ingediend naar aanleiding van een beslissing die is genomen op grond van de vorige verordening. Voor beide situaties geldt echter tevens dat gekeken moet worden naar het effect voor de belanghebbende. Zijn de bepalingen uit de nieuwe verordening voor de belanghebbende gunstiger dan zal ten voordele van de belanghebbende de aanvraag of het bezwaarschrift worden afgehandeld en zal dus rekening worden gehouden met de bepalingen uit de nieuwe verordening.

Artikel 41. Citeertitel

Dit artikel regelt tenslotte hoe deze verordening geciteerd kan worden.